

UNA NIT**DE CARNAVAL,**

pessa en un acte y en vers

ORIGINAL

de D. Joaquim Vilas.

BARCELONA.

Imprenta de la Viuda y Fills de Gaspar, Cervantes 3.

1862.

JAPANESE

BY JAMES R. GREEN

WITH ILLUSTRATIONS BY THE AUTHOR

AND A HISTORY OF JAPAN

BY JAMES R. GREEN

WITH ILLUSTRATIONS BY THE AUTHOR

AND A HISTORY OF JAPAN

BY JAMES R. GREEN

WITH ILLUSTRATIONS BY THE AUTHOR

AND A HISTORY OF JAPAN

BY JAMES R. GREEN

WITH ILLUSTRATIONS BY THE AUTHOR

AND A HISTORY OF JAPAN

BY JAMES R. GREEN

WITH ILLUSTRATIONS BY THE AUTHOR

AND A HISTORY OF JAPAN

BY JAMES R. GREEN

UNA NIT
DE CARNAVAL,

pessa en un acte y en vers

ORIGINAL

de D. Joaquim Dimas.

BARCELONA.

Imprenta de la Viuda y Fills de Gaspar, Cervantes, 3.
1862.

LA VIDA DE TARTARAS

CON UNA SECCION DE LA VIDA

DE TARTARAS

La propietat d' eixa pessa perteneix á sòn Autor,
y ningú podrá sense lo seu permis reimprimirla ni
representarla en Espanya y sas possessions.

A. G. F. D. M.

PERSONAS.

SR. CLIMENT.. . . .	Barber.
TERESA.	Sa muller.
SALVADOR.	Germá de Teresa.
MÁSCARA 1. ^a	Vehins.
IDÉM 2. ^a	
IDEM 3. ^a	
SR. PAU.. . . .	Vehins.
SR. XARÁPI. . . .	
COMPARSAS.	

La escena passa en Barcelona, à la nit de
Carnaval.

ПЕРВЫЙ
КАНОВЫЙ

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

UNA NIT DE CARNAVAL.

Lo teatro representa un carrer qurt, porta
á la esquerra que figura ser de una botiga de
barber. Es de nit. Al alsarse lo teló, surt lo
senyor Climent per la dreta.

CLIM. Gracias á Dèu sian dadas,
pues á casa he arribat
y per últim m' he librat
de aquellas llenguas malvadas ;
¡á mí insultarme, á mí! ¡Ah!
máscara vil, insolent,
¡esbroncá' l senyor Climent!
¡á un barber y cirurgiá!
¡ah! si lo teu sangrador,
sigués alguna vegada
jo, ja á la punta afilada
de la llaneta, traidor,
feria que t' hi quedesses,
per evitar que ja mes

à personas del meu pes
cométrer insults poguesses.
¡Casi no puch respirar!
estich de haver corregut
tot suat ; ¡si hauré perdot
lo mocador de mocar!
¡Valgam Déu! aixó 'm faltava :
potsé' encara 'l trobaré. (*sen va buscant*).

Surten Máscara, 1.ª y 2.ª y tres comparsas per la esquerra).

MASC. 1.ª ¿Tan mateix eh? ho he vist bè
que no era 'l que á tú 't semblava.

MASC. 2.ª Pues á fé hauria jurat
qu' era aquell que tant corria.

MASC. 1.ª Aquí está la barbería.
Cert me dol s' haja escapat
la cara de lluna plena.

MASC. 2.ª ¿Però podrá tal vegada
queixarse de la pesada?

MASC. 1.ª Si no tè gloria ni pena,
lo bot inflat de banyolas.

MASC. 2.ª Tan si 'n tè, com si no 'n tè,
podrà buscar qui mes bè
li cante las bassarolas.
Lo qu' es molt cert tan mateix
qu' estava ben neguitos ;
prou aquesta nit ha fos
dos carniceras de greix :
y del mode que ha fugit,
no hi puch pensar que no riga.

MASC. 1.ª ¡Bá! que voleu que vos diga,
lo qu' es jo 'l tinch aburrit ;
y cent palos li daria
sens valerli sant Antoni,
de haver contret matrimoni....

MASC. 2.ª Gran injusticia seria.

MASC. 1.ª No perque s' haja casat ;
lo casarse enhorabona,

peró que busqué una dona
conforme á la sevá edat ;
una noya jove, hermosa,
tenir un marit devan'
que sembla un orangutan ;
un home que quant se posa
com un bon quinto estirat,
la seva estampa amidada
no presenta més alsàda
que la de un gos assentat :
es gelos, avaro y rui...

MASC. 2.ª Calle ; sembla que ve.

MASC. 1.ª Ca.

¿Ell venir² no pot ser.

MASC. 2.ª Ba.

Míressel.

MASC. 1.ª Ahont?

MASC. 2.ª Allí.

MASC. 1.ª Amaguemnos al cantó. (*sen van per la*
esquerra).

Surt lo senyor Climent per la dreta.

CLIM. Li puch cantar las absoltas ;
¡bona nit de Carnestoltas !
y que á mes del mocador,
he perdut ¡bona fortuna !
la llanseta de sangrar,
ab la cinta de lligar...

MASC. 1.ª Deu estar buscant la lluna. (*apart*).

CLIM. Y sis quartos que hi havia
en un pany embolicats ;
per culpa de aquells malvats,
tunos, bargants ; si 'ls tenia
aquí l' devant... ¡no condol,
que un home per sos cafers
no puga anar pels carrers
passat la posta de sol ? Tancat
Tancat á casa 'm tindrán
molt cert es, però asseguro

que 'n quant aquest any, ho jurò,
à mí no m' esbroncaràn.

Al dirigirse á la porta surten las Máscaras y 'l detenen.

MASC. 1.ª Ahont vas de nit tant corrents...

CLIM. Vaig...

MASC. 1.ª Sapientíssim barber?

CLIM. A donarme ab Llucifer,
perque 'm libre de insolents.

MASC. 1.ª Que t' has tornat carinyos
desde que t' vares casar.

CLIM. Ab aquest os tens d' anar
máscara ab un altre gos.

MASC. 1.ª Aquest noy se diu Climent,
es devot de san Ximplici,
ho se ha vegut lo judici
ó ha perdut lo enteniment.

CLIM. ¡Vot!... detureume senyor,
ó jo sò perdut com Rosas.

MASC. 1.ª Però digas, y com gosas...

CLIM. Sinó callas malfactor,
aquesta llengua s' amaga
de un cop de puny dins del cos.

MASC. 1.ª Lloch minyons que ve fogos
lo valiente Verdulaga.

No yeheu aquest vellot
que ja pert l' última dent,
enviudá, y del sentiment...

CLIM. Si tingués aquí un garrot... (apart).

MASC. 1.ª Antes de cumplir un mes
d' enterrada sa muller,
ba casarse, bè bas fer.

CLIM. Cometería un exces. (apart).

MASC. 1.ª Perque no hagueses perdut...

MASC. 2.ª Amiguet tal me feria.

MASC. 1.ª Està clar, perque podria
malgastar la joventut.

MASC. 2.ª Però sentne tant bon mosso,

- tant ben plantat y galant,
tant rosset, tant elegant...
CLIM. Tant ¡cuerno! un calabosso ..
- MASC. 2.ª** Y bufó com una pera,
á quin cor no ha de robar.
MASC. 1.ª Aixó sí ; no 's pot negar
que sembla un ninyo de cera.
CLIM. Si no fossen als tropessos (apart).
que entre mitj hi pot haver,
al moment anava á fer
á tots un fart de revessos.
Si no cuiteu á marxar, (alt).
corro á buscar celadors,
y que per insultadors
vos faig péndrer y tancar ;
y podréu anar derrera
la sotana del vicari.
- MASC. 1.^b** Home, si no tens *qu' anarhi*. (rissas).
CLIM. Pot ser tinga cadarnera.
MASC. 1.^b ¿Ahont anavas tot plorant
alborotant lo vehinat?
Jo sò mort... jay desditxat!
- CLIM.** ¡Ah! jo m' estich sofocant. (apart).
MASC. 1.^a Ja no hi ha consol per mí
faltantme la Marionà,
detrás de la meva dona
jo també vaig á morir ;
pèrque únicament aixins.
gosaré tranquilitat.
Y quant tant dèesperat,
deyas á tots los vehins ;
«Sols demano que si fos
cas que 'm dones un insul',
que posats ab un bagul
hans enterren junts als dos.»
- CLIM.** Aquí va haverhi un desfet (apart).
si cedeixo al meu desitj :
estich posat entremitj

de la espasa y la paret.

MASC. 1.ª Aquest home tant sentit...

CLIM. Que previngan l' hospital. (apart):
perque aixó parará ab mal.

MASC. 1.ª Sens pensar que havia dit...

CLIM. Jo 'm ravento si no crido (apart):
¡ay! me sembla que m' desmayo.
Que no vos partesca un rayo. (alt).

Surten Máscara 3.ª y un comparsa.

MASC. 3.ª Veurás com aquest ruhido...

serán ells, segurament: (acercantse).
¡Ja ho he dit!

MASC. 1.ª y 2.ª Ja són aquí.

Bravo, bravo.

MASC. 3.ª Aquí som sí;

Hola, hola, senyor Climent,
á trobar havem tornat
l' home tant caritatius,
aqueix proxim que tant diu
que á fet la felicitat...

CLIM. ¡Qué!...

MASC. 3.ª De la seva muller,

y que está tant ben casada,
que la té tant contemplada...

CLIM. Jo sé lo que 'm toca fer ;
y no 'm quedo may á mitjas ;
pues que mes pot desitjar,
de un marit que la fa estar
cor que vols, cor que desitjas. (rissas y aplausos).

MASC. 3.ª ¡Tú! figura de mató

de xicra.

MASC. 1.ª Cap d' escorpi.

MASC. 2.ª Estampa de raduli.

MASC. 3.ª Aixeta de barraló.

Si está tant ben complascuda,
¿perqué pues la tens tancada
y té la vianida amidada?

MASC. 1.ª ¿Y no es cosa sapiguda,

que per fer la olla ben grassa
 ho pôsa tot á desdi',
 sa pilota de sagí,
 un bussinet de carbassa,
 y quatre quartos de mulla;
 que cap fadrí hi vol estar
 perque á casa fa passar
 á tots per un cos d' agulla?

MASC. 3.ª Si no pot estar millor ;
 es una sort estremada
 tant jove y serne casada...

CLIM. ¡Ay si no fos lo temor!... (apart).

MASC. 3.ª Ab un home que ja tè...

CLIM. ¿No s' acaba aquest martiri? (apart).

MASC. 3.ª Una cama 'l cementiri
 y molt mes vell que Noé ;
 ple de xacras y de tos.

MASC. 1.ª Escolta cofí de figas. (*tirantlo per un bras*)

MASC. 3.ª Vina aquí garba d' espigas. (idem).

Los Máscaras voltan al senyor Climent ab gran algazara. Surt Teresa y se queda á la porta.

TER. Sento una veu com si fos .. (desde la porta)

CLIM. Socorro, que jo m' ofego. (sen van los

TER. ¡Qu' es aixó Climent! ¿qué fas? máscaras).

CLIM. ¡Ah, ets tú? (sedirigeix corrents á la tenda)

TER. Sí ; ¿però bè ahont vas?

CLIM. Esperat, ya torno luego. (entra á la

TER. Poch mes ó menos es ja tenda).

hora que ab an Salvadó',

á la plassa del padró

debiam trobarnos, ¡ah!

quant an Climent dormirá

y antes jo no hauré surtit,

prou si haurá ja consumit

y pot ser sen haja anat

pensant no l' haja enganyat

ab la carta que l' hi escrit.

Surt lo senyor Climent ab una navaja á la ma.

- CLIM. Ara 'ns veurém.
- TER. ¡Ay jo 't toch!
- CLIM. ¿Ahont sòn? que vingan; veniu,
no 'n quedará cap de viu.
- TER. Jo ho crech, ni de mort tampoch.
¿Peró ahont vas ab la navaja?
- CLIM. Deixam estar ; si 'm vols créurer
apartat, si no vols véurer
al moment la sanch com raja.
- TER. Vinam aquí burinot,
¿qué farás gran janfarina,
mes cobart que una gallina,
mes tonto qne un sabatot?
¿no estavan á ta presencia?
¿qui no t' hi feya tornar?
á qui vols sacrificar
es traidor, á la inocencia
Valgals lo haverme calmat;
gran sort han tingut de tú,
ó sinó prou es segú'
que 'n matava la mitat.
- TER. Ja, ja, ja. (rient).
- CLIM. No tens que ríurer,
tú no 'm coneixas encara,
cregas que á las horas d' ara
alguns no deurian víurer.
Que sápigas es precís...
- TER. ¡Ay! ab quin neguit estich. (apart).
- CLIM. Y que á mes també t' ho dich
perque 't servesca de avís;
de bè á bè, sò un anyell,
de mal á mal, sò tant fiero,
que si al fort del desespero
sem presentava un camell,
vinticinch toros de Suissa,
y hasta Sansó si venía,
á tots plegats trinxaria
com á carn de llangonissa :

prou m' lia guardat algun sant
cométrer un estropici,
era tal lo meu desfici

que encara estich tremolant ;
estava tant decidit
que del coratje no hi veya.
matal s tots, lo cor me deya,
despatxals y bona nit.

Obrar així es com se deu
ab aquesta gent dolenta,
com á Márcus, s' escarmenta
al primer que mou lo peu.

Y á fé que de tal trinxera,
tan cas n' hauria fet jo,
com buidar aigua ab sabó
de la baciña á l' aigüera.

TERC. Ba! ba, ba, anemsen al llit
y quede tot acabat,
no alborotant lo vehinat
en aquesta hora de nit.

CLIM. Es qu' es menester que cregan
que no tractan ab tibossos,
y que no faig com als gossos
que lladran y no mossegan. (*sen van per la porta esquerra*).

Surf Salvador, per la dreta.

SALV. Ja han tocat tres quarts de dotse
y la Teresa no ve ;
haventme dit á las onse...
¡se 'm fa molt estrany! pues que
ab la carta m' encarrega
que procure no faltar,
perque lo mal temps que passa
ja mes no pot aguantar.
«At farás càrrech» m' escriu,
«si es una vida pesada
la persona que ha d' estarse
de nit y dia tancada,

per la estúpida locura
 de un marit impertinent,
 tant gelos, que á totas horas
 está donantli torment;
 mòltas cosas te diría
 del meu trist modo de viurer
 però no te las dich ara
 perque no tinch temps d' escriurer.
 «Adios» diu «y no m' olvides,
 espero que cumplirás,
 y tota la meva pena
 aquesta nit la sabràs.»
 Demanarho ab insistencia
 y á la cita ella faltar,
 aquí hi hagut un misteri
 que jo 'l tinch de averiguar.

No 's veu gens de claró 'n lloch, (*mirant*
qu' es estrany, tot apagat, *al balcó*).
 tot quiet... ell serà sens dupte
 que de venir li ha privat.

Jo ho tinch d' esperimentar,
 ja he fet la resolució,
 surti 'l que vulga men vaig
 à pujar per lo balcó.

De perlas aquí vindrá
 aquest dominó que he dut,
 pues ell me resguardará
 de poder ser coneget.

Mes antes vigilaré
 desde allí als quatre cantons;
 no fos cas que m' hi vegés *dreta*).
 algú de aquests balcons. (*sen va per la*

Mutació de sala sensilla: que figura lo entres-
suelo de casa 'l senyor Climent; al foro 's veurá l'
arcóva ab sòn llit, en lo cual estará dormint lo
senyor Climent: dos portas á la esquerra; una deu
estar tancada, y balcó á la dreta: una taula ab un
llum ences. La Teresa estará acabantse de vestir.

TER. Ja són abora las dotse ;
 com se deu estar frisant
 an Salvador, aguardantme
 de desde las onse estant...
 no he pogut fer mes ; encara
 no sè com s' es adormit ;
 ab molt menos de mitja hora
 à fé que 'm he consumit :
 al moment que mes pensava
 que 'm podia ja aixecar,
 altre vegada 'l sentia
 que tornava à murmurar.
 Bueno ; ja estich arreglada,
 men vaig ; apagaré 'l llum. (*sen va y es-*
sent cerca la porta retrocedeix).
 Deixem mirar lo cramell
 com està que no fes fum :
 està bè. Ara ab cuidado
 vaixaré à obrir la botiga
 y aniré à véurer si 'l trobo ;
 Dèu fassa que à temps hi siga. (*sen va*
per la porta segona).
Surt Salvador per lo balcó.

SALV. Ja sò à dalt, però Jesus,
 vaya quina fosquedat,
 al entrar casi he quedat
 tot sofocat y confus.
 Però bè, ja que sò à dins,
 ¿quín determini pendré?
 regoneixer no podré
 sentne tant fosch ; los camins
 de la casa, las escalas
 prou ho tinch ben sapigut,
 però 'm trobo tant perduto
 que 'm cahuen des cor las alas.
 Tirar avant prou voldría,
 i y si fes soroll? jay Nin!
 s' armaría un sant Quintin,

que sant Pere sen riuria :
 si encench llum y está despert,
 tampoch es bon pensament,
 no m' es gens convenient
 que puga ser descubert.
A fé que estich divertit
 posat de aquesta manera
 sens tirar avant ni arrera,
 Salvador ten esperit.
Será lo mes acertat
 tornarmen per lo balcó :
 que no puga tenir jo
 per un instant ulls de gat. (*se sent música
 de guitarras y panderos y crits al carrer*).
JPer vida!... si que estich bè
 per no serne coneugut :
 ara si que estich perduto,
 no tinch remey... ¿qué faré?
 me posaré ab un racó
 per dat cas que 's despertés
 y que curiós sen anés
 á escoltar fora 'l balcó.

- CLIM.** Teresa, Teresa. (*desde 'l llit*).
SALV. ¡Calla!... (*apart*).
CLIM. ¿Ahont dimonxi s' es ficat?
SALV. ¿Qué no es al llit? (*apart*).
CLIM. Haurá anat
 á escoltar eixa canalla.
SALV. ¡Aixó es qu' ella no ha faltat
 á la cita, y pel' camí
 que he fet per venir aquí
 no deurá haverhi passat!
CLIM. Teresa.
SALV. ¡Sembla que vel (*apart*).
CLIM. Mira que si 'm fas baixar...
SALV. Si encen llum me va ha trobar... (*apart*).
CLIM. si 'm moch me desseguiré.
CLIM. Aquí dintre desseguida.

- SALV. Al ser dintre es lo qué 'm pesa. (*apart*).
 CLIM. ¡Deurá estarse...
 SALV. Aquí que resa (*apart*).
     com una ànima oprimida.
 CLIM. Festejant fora 'l balcó!...
 SALV. ja segurl lñego ho sabré. (*baixa del llit*).
     Ja som al ball; si aquí ve
     de una punyada... no, no,
     que aixís me descubriría;
     pogués portarlo enganyat...
     ab lo dominó embossat
     la Teresa fingiría
     ser; tinch un trap trap al cor...
 CLIM. ¡Valgam Dèu, y quina nit!
 SALV. Ba, ba, jo estich decidít, (*apart*).
     embolica que fa fort.
 CLIM. M' has fet baixar, però cregas (*surtint de l' alcoba*):
     que me la tens de pagar.
 SALV. Vejam si 't faré ballar (*apart*).
     las siguidillas manxegas;
     jum .. (*tossint y posantse devant del senyor Climent*).
 CLIM. ¡Ah! ¿ja ets aquí? ¿qué feyas
     digaś á fora 'l balcó?
     no fasses al tonto no,
     respon desseguida, y veyas
     de dirme la veritat.
     ¿Qui hi havia á baix del carrer?
 SALV. Déixemho anar á saber (*apart*).
     y quedarás enterat.
 CLIM. Algú enrahonava ab tú :
     ¡y sense llicencia meva!
     que ni dins de casa seva
     puga un home estar segú'.
     ¡Ah falsa! falsa, traidora.
 SALV. ¡Aixó mes! apreta, apreta. (*apart*).
 CLIM. Si que l' hauriam ben treta
     si no vigilava : senyora ;

- de aquí en avant estará
 dintre de un quarto tancada,
 y per mes assegurada
 ni per menjar surtirá ;
 y quant arribe la nit
 tots los balcons tancaré,
 y las portas barraré
 avans de anarmen al llit.
- SALV. ¡Ay Teresa! veritat (apart).
 es lo estarne tant queixosa.
- CLIM. Al que té la dona hermosa (apart).
 no pot estar descuidat.
- SALV. Jum... (tossint).
- CLIM. Ja has anat á buscar (*dirigintse á*
 un refredat ; ¿qué no ho veus? l' *alcoba*).
 Deu haver menjat fideus (apart).
 que está per tant enrahonar.
- CLIM. Fícat al llit desseguida.
- SALV. Vejám com de aquí aixiré. (apart).
- CLIM. Vamos dona acotxat bè (*obligantlo á ficar-*
 y estigat ben arrupida, se al llit).
 Per estar ab mes repos (*apart surtint de*
 l' *alcoba y dirigintse al balcó*).
 al balconet surtiré
 y una estona observaré
 si hi ha algú que fassa l' os.
 Crehuen que la del casat
 es una vida tranquila...
 vigila Climent, vigila...
- SALV. Quin silencio ; ¿ahont haurá anat?
- CLIM. No olvides que la ocasió
 fa lo lladre, y quant són dadas...
- SALV. Sospetxará... (apart).
- CLIM. Són bailadas... (apart).
- No sò gelos, aixó no ;
 però l' home que assegura
 no fa mes que prevenir,
 pues sempre he sentit á dir

que aquell que assegura dura. (*sen va pel' balcó*).

SALV. ¿Si 'm deurá estar vigilant?... (*apart*).
no 'l sento, probaré ; jum... (*tossint*).
¿si haurá anat á encéndrer llum?
¡ah tunante! ¿sí? entretant
jo baixo. ¡Dèu ab mí sia!
y si trobo la ocasió
torno á surtir pel' balcó
y demá será altre dia.
Ja 'l sento venir ; m' agech,
fingiré que m' he adormit,
y al moment que 's fique al llit
fugiré com un llampech.

Surf Teresa : per la porta segona.

TER. Casi respirar...
no puch de cansada ;
¡perqué jo vaig naixer
¡ay! tant desgraciada!
¿Qué he comés senyor,
que no m' es permés
de gosar la ditxa
igual als demés?
¿perqué sent tant jove
me baren casar
ab qui no mereix
tal ditxa gosar?
¡Estrella fatal!
¿perqué 'm perseguixes,
que ni un sol instant
de mí 't compadeixes?
Aixi com se troba
un petit aucell
que trist suqumbeix
encara noyell.
á mans de un noyet,
que està tant joyos
ab lo pardal,

que de tant gelos,
ja 'l tanca, ja 'l lliga
y ja 'l oprimeix,
perque la ignocencia
lo mal nò coneix ;
y tant se desvetlla
volentlo guardar
que fins sent enveja
si 'l van á mirar :
ja 'l tanca y retanca,
no 'l fia á ningú,
y sempre li sembla
que li pren algú.
Y tant lo atormenta
y al lliga tant fort,
que un dia s' enquantra
ab l' aucellet mort.

Tota noya jove
fa igual á l' auzell
al moment que 's casa
ab un home vell,
que fent com lo noy,
está tant gelos
que tota la vida
pateixen als dos.
Aquesta es la estrella
de ma joventut
que 'm segueix als passos
desde que he nasquut.

SALV.
Ell no ve y tot está quiet...
no 'l vull pas aquí esperar ;
per lo que puga tronar
baixaré á poch á poquet ;
y embolicat com als fardos
atropello á trotxe y motxe.
que 'm vinga detrás ; de noche llit).
todos los gatos son pardos. (baixa del
Surt lo senyor Climent ; del balcó.

- CLIM. He observat á una vehina
que escondintse anava entrant
al carrer de aquí al devant...
no m' ha dat molt bona espina:
en aquesta hora de nit,
telégrafo pot ser bè
la vehina; miraré
si la Teresa es al llit.
- SALV. Ara vaig dret al balcó (surtint de
sens fer ruido). (al costat de l' alcoba).

CLIM. Demà, company y clau se posará
un á cada porticó.

Lo senyor Climent se dirigeix á l' alcoba. Salvador surt de la esquerra del llit diríaintse al balcó: essent al mitj de la sala, pegan de cap lo un ab l' altre; y de una empenta lo senyor Climent cau d' esquena, y Salvador, al sentir la veu de la Teresa se para frénte 'l balcó.

CLIM. ¡¡Alto!!

TER. ¡¡Ah!!

CLIM. ¡Lladres!

SALV. ¡Aqueix crit! (apart).

TER. ¿Qui hi ha aqui dins? (jestich sorpresa!) (ap).

CLIM. ¡Ay! Lladres.

TER. Lladres.

SALV. Teresa,

segueixme y ten esperit. (sen vapel' balcó).

TER. ¡La veu den Salvador! (apart).

CLIM. No (se aixeca y se col-

infame, no surtirás. loca devant del balcó).

TER. Aixó després ho sabràs. (apart. Sen va per la segona porta tancantla per part de fora).

CLIM. No t' ennirás pel' balcó, (lo tanca, y se

dirigeix corrent d' regoneixer la segona porta).

la porta está ben tancada;

men vaig á encéndrer un mixto; (se acos-

no surtirás no, per Cristo, ta á la taula).

ja 't tinch ben assegurada :
ves dona, ¿perqué no vas
ab lo galan que t' espera?
hats caigut á la ratera,
cregas ten recordarás.
¡Ahont són los mixtos Dèu meu! (impas-
estich tant atrublat : *ciento y buscant*).
que ni se ahont als he deixat.
¡Oy Jesus! ara veheu,
encara m' estich descals ;
abuy perdo la xabeta ;
ja pots estarte ben quieta
fentne lo caputxí fals. (entra á l' alcoba
y se sent ruido de testos).
¡Bè! bon jornal he guanyat :
vetaquí al menos un ràl
al dimoni. Per tant mal,
abuy prou m' hauré olvidat
de senyarme ab la ma dreta
perque tot sem desbarata ;
ara buscant la sabata
he trencat la gibrrelleta.
Vejám torném á buscar : (sur de l' als-
alcoba y torna á buscá 'ls mixtos).
jo 'ls deixo en aquest cantó....
aquí són. Aquí están, bo,
ja 'ls he sapigut trobar. (encen llum).
Ja tenim lo llum ences :
vina aquí. ¿Ahont s' ha ficat?
Teresa! ¿qué s' ha escapat?
¡aquesta es mes negra! ¡pués, *la porta*).
m' ha deixat tancat á dins! (regoneixent)
¡Agafeulos! ¡agafeulos! (al balcó).
lligueulos fort y porteulos,
que hi corren tots los vehins ;
vingan á ajudar seguit
á un pobre home que ha quedat
dintre de un quarto tancat,

y la dona li ha fugit.

Figura que parla desde 'l balcó ab los veïns del carrer.

—Lladres, sí, que vol que siga.—

—Jo diré; no senyor, no, han saltat per lo balcó, no han passat per la botiga.—

—¡Cóm si 'ls he vist! y tocat: peró es dir, parlem clars si, ells, ells m' han tocat á mí.—

—Si senyor, perque s' ha estat, no fa vint minuts... ni deu; un dels tants, fent l'adormit qui sab quant temps dins del llit com qui diu al costat meu.—

—Prou; jo ho crech qu'es cosa certa.—

—Al llit, al llit, si senyor; si 'ls tenia 'l rodedor, mentres que jo estava alerta.—

—Es lo cas, que he reparat que jo estava sol al llit perque ella del llit ha aixit: prompte del llit he baixat per fer que al llit se fiqués; cerca del llit l' he trobada, y altre volta l' he obligada que á dintre del llit entrés: un altre que no era 'l llit, però que 'n lo llit dormia, quant al llit jo 'm dirigia de dins del llit ha surtit; y al mateix punt que hi estat á mitja sala, 'm regala una empenta que 'm resbala á terra tot estirat.

Corro seguit, encench llum; y crido per espantarlos, regoneixo, ¡qu' es trobarlos!

no veig ningú, ¡cá! ni fum,
 no trobo persona humana,
 estich tancat com un gos,
 y m' he quedat com si fos
 la criada de santa-Ana.—
 ¡Pel' barret del pare Etern!
 encara 's posan á riurer:
 digas Climent; ¿aixó es viurer?
 aixó es estar al infern.
 Y després de trastornat
 dè haver quedat sense espesa,
 sento mes que tota cosa
 ser la burla del vehinat.
 Jo conech que viuré poch,
 no hi ha per mí cosa bona,
 pèrque un home sense dona
 es un canti sense broch.
 ¡Ah! pensava haver sentit
 soroll!... ¿Qui hi ha?... ¿què podrá ser?...
(assustat).

registraré... mes primer
 miraré sota del llit:
 y si hi ha algú? no, no, no;
 si acás hi ha algú cridaré...
 ¡qu' es lo que 'm passá! no sè
 m' ha agafat un tremoló...
 no per falta de valor,
 però al véurem tant sol... ba;
 aixó sens dupte será
 inflamament de vigor. (*mira ab recel so-*
Respiro, no hi ha ningú: ta lo llit).
 ¡si! ¿perqué no s' hi esperavan?
 haurán vist ab qui tractavan (*al dir ei-*
xos versos mira per lo pany de la primera porta).
 ¡¡Misericordia!! que algú
 s' está aquí dintre amagat. (*va á la por-*
Aquesta porta no passa! *ta segona*).
 avuy l' Univers en massa

contra mí s' ha conjurat. (*surt al balcó*).

¡Lladres, lladres! ¡via fós!

púgen, pugen desseguida,

ó vaig á perdrer la vida

á mans de un facineros.

—Posen un peu á la reixa

y pugen per lo balcó.—

—Es tancada, no puch, no;

Dèu meu l' angunia no 'm deixa. (*apart*).

Surten lo senyor Pau, senyor Xarápi y un comparsa pel balcó.

SR. PAU. ¿Ahont són?

CLIM. ¡Xit! callen quietut. (*a mitja veu*)

ó sinó 'n surtirá algun.

SR. XAR. ¡Qué són molts!

CLIM. Jo'n he vist un qu' estava mitj ajagut.

SR. XAR. ¿Y ahont era?

CLIM. Dins del quartet.

Veurá vinga senyor Pau,
mire pel pany de la clau.

camine á poch á poquet. (*lo senyor Pau mira pel pany de la porta primera*).

¿Encara si está?

SR. PAU. Si, si:
no hi ha temor que s' escapi.

CLIM. ¿Vol dir?

SR. PAU. ¡Cá! Senyor Xarápi; (*lo senyor Climent mira á la porta; y 'l senyor Pau parla l oido del senyor Xarápi*).

¿vol saber qui es?

SR. XAR. ¡Qu' es cert! ¿qui? (*los*

CLIM. Per tenirlo assegurat, (*dos rihuen*).

lo que 'n seguida hem de fer,

anar á donar primer

avis á l' autoritat;

per agafar aquest lladra'

que envíhen alguns civils,

y que vingan advertils
també alguns mossos d' esquadra ;
y prenentne precaucions
per si lo cas convenía...

SR. PAU. Demane caballería,
ó sinò trenta canons.
Vosté l' agafará.

CLIM. ¡Jo!!
Lo meu avi, tinch present,
deya que un home valent,
y una bota de vi bo...

SR. PAU. Pues, com li he dit tè de ser,
sinò marxem en seguida.

CLIM. Per ferme perdrer la vida:
no 'ls tinch pas de menester.

SR. PAU. Puch assegurarli...

CLIM. ¡Ja!
¿qué aquí vaig á donar fi?

SR. PAU. Que si vosté 'm creu á mí,
ningun dany no sufrirà.

CLIM. ¿Y si aquest home 's tossut,
y 'm fa una creu al devan?
á las horas me dirán
qui gemega ja ha rebut.

SR. PAU. Sent aixís, que ho passe bè.

SR. XAR. Que surti al lladre de marras
y que 'n fassa butifarras.

CLIM. ¿Qué haig de fer? ¡tot ho faré!

SR. PAU. Entrar devant de puntillas,
luego al seu detrás jo vinch.

CLIM. Entre vosté, que jo tinch

SR. PAU. ¿Qué?

CLIM. Rampa á las pantorrillas.

¿Y no seria mes bo
que entressen devant vostés,
y escapanse de tots tres
en seguit l' agafó jo?

SR. PAU. Vosté pren aquesta capa. (*li dóna la capa*
que está sobre la cadira de baqueta).

CLIM. Si ja suu.

SR. PAU. Bè, no importa;
y quant obri jo la porta
li tira á sobre y al tapa.

SR. XAR. No mal-logre 'l temps.

SR. PAU. L' espero.

CLIM. Que Dèu m' haja perdonat. (*se senya y entra impulsat per lo senyor Pau*).

SR. XAR. Tot tremolant sén hi va,
y crehent fer una hassanya
que ja may en tota Espanya
de mes gran no sen veurá.
Ja, ja, ja... ja'l tè agafat... (*mirant pel ara ha caigut... però calla; pany de la ja s' acabat la batalla clau*).
y al portan embolicat.

Surten lo senyor Pau y 'l senyor Climent que porta un ninot molt embolicat ab la capa.

SR. XAR. ¿No 'm dirá senyor Pau, qui dels dos ha aixit vencedó?

SR. PAU. Debajo Climent cayó pero encima le volvi.

SR. XAR. Si que tant mateix ha estat ab la vida bè al encant.

CLIM. Lo susto ha sigut gros, quant á sota seu m' he trobat: (*col-locan lo ninot assentat ab una cadira de baqueta*).
contenirlo no podia, la meva forsa era poca.

SR. XAR. ¿Era fort?

CLIM. ¡Com una roca!
Furios se resistía.

SR. PAU. Ara veurém qui será.
Destápel senyor Climent.

CLIM. ¿No pot fer cap moviment?

SR. XAR. No senyor.

CLIM. Pues allá va. (*lo descubreix y s' queda ab la capa estesa á las mans y mirantse*

lo ninot ab la major estupides; lo senyor Pau y'l senyor Xarápi, quedan un d' cada costat de la cadira y lo comparsa detrás lo respaldo; los dos mirant al senyor Climent y signant al ninot, y lo comparsa ab los brassos alsats en alt colateralment; los tres rihent descompassadament y formant junts un quadro de caricatura).

SR. PAU. La victoria ha sigut seva.

SR. XAR. Apareix que l' ha espantat.

SR. PAU. ¿Avisem l' autoritat?

CLIM. ¡¡¡Un ninot!!! á casa meva! (la paraula ninot la pronuncia ab veu sumament profunda).

¿Y vostés no saben qui es que l' ha dut aquí dins?

SR. PAU. Si senyor, los seus fadrins l' han fet aquest dematí.

Sens dupte que s' ha lluhit.

SR. XAR. D' aixó 'n dich homens valents.

CLIM. ¿Perqué cahuen tants tormentos sobre meu aquesta nit?

Qui sab si lo que he passat... podria ben ser que fos

que per ser jo tan gelós

Déu m' haja així castigat.

Tiran per lo balcó una pedra embolicada ab una carta

SR. PAU. Si no m' enganyo he sentit lo soroll de una pedrada; (buscant). una pedra embolicada ab un paper; y es escrit.

CLIM. Si pot sér será... no sè m' ha agafat un tremoló...

SR. PAU. Acostat á la claró' de aquest llum la llegiré. «Esposo; teniendo que sufrir de continuo á tu lado el tormento de tus celos imaginarios, he resuelto separarme de tí para no volver jamás, mientras persistas en tus ri-

dículas locuras, en sospechar de infiel, á la que siempre te ha sabida guardar fidelidad al juramento inviolable que te hizo al pie del altar; es cuanto tiene que manifestarte tu fiel esposa.» Teresa Gilera.

Sr. PAU. Ja ho ha sentit.

CLIM.   *¿Si es així*

que 'm guarda fidelitat,
qui ha sigut quant sen' ha anat
al que la treta de aquí?

¿tal volta s' esperará? (mira per lo balcó).
¡Oh! si : ja estich convensut.

Sr. XAR. *¿Si?*

Sr. PAU.   *¿Qui es?*

CLIM.   *Ja l' he coneugut;*

aquell es lo seu germá.

Conech que no m' ha faltat;
vina seguit á prop meu,
puja Teresa, que Dèu,
dintre del cor m' ha tocat.

Gracias vos dono senyor,
arrepentit vos admiro ;
ja pujan, obran, ¡respiro!

Surten Salvador y Teresa per la porta segona.

CLIM.   *¿Has sigut tú Salvador?...*

SALV.   Sí : però estigas atent.

Devant de tot lo vehinat
ants tens de haver aprobat.

CLIM.   *¡Qué!*

SALV.   La condició següent.

Vista l' angustia sens fi
que de contínuo sufria,
no 's queda ab ta companyía,
si no promets, qué de aquí
en avant t' esmenarás,
no donantli mala vida,
ni la tindrás oprimida
ni mes gelos no serás:

quedará tot olvidat
ab pau y gracia vivint,
si ab los sèus quefers cumplint
gosa de tranquilitat.
Convenint ab lo que he dit;
la Teresa 's queda à aquí,
ó per lo mateix camí
torném à surtir seguit.

CLIM. Vina Teresa, no 'm deixes
ab aquest torment que tinch,
no 'm deixes, que à tot m' avinch;
jo faré perque no 't queixes,
à fé de Climent Tusaigua,
lo que tú disposarás,
y al meu costat estarás
lo mateix que 'l peix al aigua.
Si tú promets lealtat,
juro jo serte constant.

TER. Juro ser de aquí en avant,
tant fiel com sempre hi estat.

CLIM. Que seguirás sentme leal... (*a Teresa*).
no ho dupto no, y t' ho agraeixo,
y desde ara concedeixo
llibertat individual.
Si després de no dormir, (*al públich*).
després de ser esbroncat,
després de quedar tancat
y surts y burlas sufrir,
si després de tant patir,
lo públich calmés lo mal
de aquesta nit tant fatal
donantnos una palmada,
seria menos pesada
UNA NIT DE CARNAVAL.

FÍ de la pessa.

Habiendo examinado esta pieza, no hallo inconveniente en que su representacion sea autorizada. Madrid 3 de Noviembre de 1862.

El Censor de teatros.

Antonio Ferrer del Río.

и съмъ във външната обвързка
и съмъ във външната обвързка

и съмъ във външната обвързка

и съмъ във външната обвързка

